

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 41. Den 9de Octbr. 1813.

Trykt i det Kongl. Baisenh. Bogtrykkerie af C. F. Schubart.

Undertegnede er Redacteur, Forlægger og Udgiver af denne
Lidende:

Peter Johan Monrad,

Conferentraad og Deputeret i det danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Hos Cancelliet er forespurgt: 1) naar det ved Auctions=Conditionerne for et Jordegods's Salg er fastsat, at Kjøberen skulde imodtage Besætningen for en vis fastsat Priis, hvilken skulde erlægges paa samme Tid som Kjøbesummen for Hovedgaarden, om da ikke Betalingen for Samme ligesaavel som Kjøbesummen bør erlægges i Riggsbankpenge efter det for Auctionens Datum gjældende Omskrivnings Forhold; 2) om ikke det Samme bør gjælde om Inventariet, som ligeledes i Folge Conditionerne ere overladt Kjøberen for en vis Priis, at udrede tilligemed Kjøbesummen; 3) i Henseende til Hæstelsens for 1te Septbr. 1807 til 5 Procento fastsatte Rente, om med Samme vil blive at forholde efter Trds. §. 15 sidste Membrum.

brum. Collegiet har derpaa svaret: quoad 1um & 2^{dum}, at, da Besætning og Inventarium ere et Accessorium til Godset, skjønner Cancelliet ikke rettere, end at den for Samme accorderede Betaling aldeles bør tilsvares paa samme Maade, som Kjøbesummen for Godset; quoad 3^{tium}, at, da Tabellen Littr. B, som allerhoistbemældte Erds. § 25 tydeligen viser, forudsætter, at der af den omskrevne Capital hidtil kun skulde svares 4 Procento Rente, bliver, efter Cancelliets Formening i de Tilfælde, hvor Renten forud var lovmedholdelig høiere (saafremt ikke denne høiere Rente, saaledes som efter Berol. Obligation, var indskrænket til en kort Tid) Analogien af §. 15de sidste Membrum ogsaa at anvende paa privat Gjæld. I øvrigt vil det afhænge af Bedkommende at lade disse Quæstioner afgjøre ved Domstolene, saafremt de maatte ønske Saadant.

Det kongelige General-Commissariats-Collegium har underrettet Cancelliet om, at en Mand ved tvende under 25de April 1809 og 11te Octbr. 1810 udstedte Gavebreve har skjenket respective 5000 Rdlr. og 3000 Rdlr., af hvilke Renterne skulde anvendes til Understøttelse for Nvæstede, og Capitalerne, for hvilke han gav Panteret i en af ham eiende Gaard, naar eengang alle Pensionisterne vare døde, skulde tilfalde et Hospital. Da disse Capitaler nu i Følge

For.

Forordningen af 5te Jan. d. N. skulle omskrives til Rigsbankpenge, og bemældte Collegium derom har henvendt sig til Udstederen af Gavebrevene, der i sit Svar har vedgaaet at ville omskrive Capitalerne efter vedkommende Gavebrevs Datum til 3250 og 1050 Rbdlr Navneværdie, saa har Collegiet forlangt Cancelliets Betænkning meddeelt, om ikke denne Om-
 skrivning burde stee til Solværdie. Collegiet har derpaa svaret, at, da en Debtors Forpligtelse er den samme, hvad enten fundamentum debiti er en vel-
 gjørende eller en bebyrdende Contract, saa skjønnes ikke rettere, end at de i Frd. 5te Jan. d. N. §. 23 seqv. givne Regler og maane være anvendelige paa de omqvæstionerede Panteforskrivninger, der altsaa bør omskrives til Rigsbankpenge S. B. efter sine respec-
 tive Datoer. I øvrigt vil det afhænge af Vedkom-
 mende at lade denne Qvæstion afgjøre ved Dom-
 stolene, saafremt de maatte ønske Saadant.

En Mand i Kjøbenhavn har for Cancelliet an-
 draget, at han i Aaret 1793 indsatte en betydelig
 Capital hos et Handelshuus her i Staden, imod
 derfor at erholde 4 Procento Rente aarligt, uden at
 nogen Obligation eller Forskrivning til ham udsle-
 des, da Husets bekjendte Soliditet var ham Sikkerhed
 nok, hvilken Capital siden hos bemældte Huus har
 henstaaet, hvilket aarligt har givet ham Conto Courant
 over

over deres Mellemværende, denne Capital betræf-
fende. Han har derhos forespurgt, om han ikke er
berettiget til at paastaae denne nu circa 20,000
Rdlr. D. Courant udgjørende Capital, omfcreven til
Rigsbankpenge S. B. Daler for Daler, da Samme
formeentligen ikke kan betragtes enten som Bog- eller
Regningsgjæld. Collegiet har derpaa svaret, at, da
alle Gjældsfordringer, som ei ere understøttede af
Haandskrivter, Domme, Forliig eller anden Hand-
ling, som Lovene have sat ved Siden af Haandskrif-
ter, i Lovens Forstand, ere at betragte som Regnings-
Frav (cfr. D. L. 5—14—6 og 38), ligesom og den om-
spurgte Fordring, der stod til Creditors Disposition,
naar han fandt for godt, hvis den end med Hensyn
til at den i de aarligen udfædte Couranterer erkjendt,
kunde synes at være en chirographariff Fordring,
dog i al Fald maatte staae ved Siden af Gjæld efter
Anfordringsseddel; saa kan Handelshuset efter Can-
celliets Skjønneende ei være pligtigt til at betale den
omqvæstionerede Sum anderledes end efter Frd. 5te
Jan. d. A. dens 31 §. Dog vil det afhænge af
Vedkommende at lade denne Sag afgjøre ved Dom-
stolene, saafremt de maatte ønske Saadant.

En Mand i Kjøbenhavn har for Cancelliet an-
draget, at han i October Maaned 1812 ved Sluts-
seddel folgte 1500 Species i Obligationer af Laanet
Littr.

Litr. A, at levere i indeværende Mars September Maaned, imod en Betaling af 640 Rdlr. D. G. pr. 100 Species; han har derhos i Anledning af Frdn. 5te Jan. sidstleden forespurgt, om han kan paastaae, at dette Kjøb bør gaae tilbage, eller i andet Fald at den accorderede Kjøbesum bør erlægges i Rigsbankpenge efter det for Slutteddelens Datum gjældende Omskrivnings Forhold. Collegiet har derpaa svaret, at Frdn. af 5te Jan. d. A., efter dets Skjonnende, ingen Anledning giver til at det omhandlede Kjøb skulde gaae tilbage, men Kjøberen bør, mod de folgte Obligationers Udlivering til den bestemte Tid, betale den betingede Kjøbesum i Rigsbankpenge S. B. efter Omskrivningsforholdet, da det er et i Frds. Mand, og in specie i Analogien af §§. 37-41, hjemlet Princip, at al for Varer eller Arbeider, som først efter Frds. Emanation præsteres, betinget Betaling i dansk Courant bør tilsvares i Rigsbankpenge efter Omskrivningsforholdet, uden at den i Frds. §. 26 bevilgede Henstand med Betalingen i flige Tilfælde kan finde Anvendelse. I øvrigt vil det afhænge af Bedkommende at lade denne Question afgjøre ved Domstolene, saafremt de maatte ønske Saadant.

En Mand har for Cancelliet andraget, at i et her i Byen behandlet Boe de fleste Eiendomme bestaae i ubestaaende vestindiske Fordringer, og at ligesom disse

disse successfve have været at indcassere, ere Remisser hertil gjorte i L. Sterling, og det som Samme har udgjort er udbetalt de myndige Arvinger som Forfud paa deres Arv. Da nu i Anledning af Frd. 5te Jan. d. A. er opstaaet Tvist om, hvortledes disse Udbetalinger skulle debiteres de myndige Arvinger, da disse have formeent at Saadant burde skee i Rigsbankpenge efter Indløsningsforholdet, de Umyndiges Børge derimod har holdt for, at Omfryvningsforholdet burde tages til Følge, saa have Vedkommende anholdt om herover at meddeles Cancelliets Resolution. Collegiet har derpaa svaret, at, da allerhoistbemældte Frd. §. 23 sq. her er uanvendelig, synes den omspurgte Refusjon at maatte skee efter Indløsningsforholdet; hvorhos det dog vil afhænge af Vedkommende at lade denne Question afgjøre ved Domstolene, saafremt de måatte ønske Saadant.

Samtlige Overøvrigheder i begge Riger ere under 28de Sept. d. A. fra det danske Cancellie blevene tilfrevne saaledes. Det har behaget Hs. Majestæt, under 25de d. M., allernaadigst at resolve saaledes. Vi ville allernaadigst have Forpleiningen for de criminelle Fanger indtil videre fastsat til 1 Pd. velbagt Rugbrød og 12 Rbf. N. B. dagligt. Hvilket herved tjenstligst tilmældes til behagelig Efterretning og Beskjendtgjørelse for Vedkommende.

Under

Under 28de Sept. d. A. er det tilladt, at det under Gotthard Steiners Bestyrelse værende Skuespil-
lerselskab maa i 3 Aar opføre Skuespil i begge Ri-
gers Kjøbsteder udenfor Kjøbenhavn, imod den sæd-
vanlige Afgift til Fattigvæsenet, og at Politiet har
Opsigt med at intet opføres, der er anstødeligt for
Sædeligheden.

Lovgivninger.

Placat.

Hs. Majestæt Kongen har, under 24de d. M.,
allernaadigst foreskrevet følgende Bestemmelser, i
Henseende til Provenuet af prisdomte Ladninger og
Skibe.

1) For saavidt disse Ladninger maatte bestaae
af Jern, Jædevarer, Salt, Salpeter, Svovl, Blye,
Olie, Tran, Cæke, Aske, Potaske, Steenkul, Allun,
Jern, Tiære, Beeg, Kobber, Tømmer, Pibestaver,
Beed, Muursteen, Kalk, Hør, Hamp, Hørfrøe, Ham-
pefrøe, Svineborster, Uld, Humle og raare europæiske
Producter i Almindelighed, skal, naar de givne Be-
falinge ere iagttagne i Henseende til at tilbyde for
Hs. Majestæts Tjeneste, hvad dertil maatte behøves
imod Betaling, Auktionsprovenuet af den Deel af
saadanne Ladninger, som bliver offentligt at bortsælge,
tilfalde Opbringerne, uden at noget derfor indbetales
til Forrentning i Hs. Majestæts Kasse, imod at de
anordnede Toldafgifter af Væerne erlægges; hvorhos
det

det tillige er fastsat, at ved Priis-Auctioner over Varer, af fornævnte Slags, forsaavidt disse afholdes i Hans Majestæts Kongeriger, maa Opbudet indtil videre stee alene i Rigsbankrepræsentativer og ikke i Mynt eller rede Sølv, dog at det i Auctionsconditionerne maa bestemmes, om Toldafgifterne, som betales i rede Sølv, skulle tilsvares af Kjøberne eller Sælgerne.

2) Forsaavidt derimod Priis-Ladningerne bestaa enten i Manufactur- og Fabrik-Varer, eller i Sukker, Kaffe, Thee, og øvrige ikke europæiske Producter, samt i saadanne Varer, hvis Indførsel er forbuden, eller og i Tobak, Vine og Brændevine, skal der af Auctionsprovenuet, naar Bortsælgelse stee i Hertugdømmene, erlægges til Hs. Majestæts Kasse 30 Procent i rede Sølv, istedet for de ellers anordnede Told- og Tarifafigifter, og de øvrige 70 Procent tilfalde Opbringerne. Steer Bortsælgelsen derimod i Kongerigerne, da forholdes saaledes. Det forhaanden værende Partie af enhver af de benævnte Varesorter deles efter sin Bestaaffenhed i tvende lige Dele, af hvilke vedkommende Toldembedsmænd udvælge den ene, der først bliver at bortsælge ved offentlig Auction, imod Betaling i rede Sølv eller Sølv-Baluta. Af denne for den ene Halvdeel af Varen i rede Sølv indkommende Auctionssum tilfalde de $\frac{2}{3}$ Dele Hs. Majestæts Kasse, istedet for de ellers anordnede Told- og Tarifafigifter af hele Varepartiet, og de øvrige $\frac{1}{3}$ Dele indbetales til de Kongelige Finantser, som derimod

mod have at udbetale Beløbet i Rigsbankrepræsentativer efter Dagens Cours, dog med en Rabat af 20 Procent. Herved bliver at iagttage, at vedkommende Betjentes Sportler og Salarier skulle afholdes af disse $\frac{2}{3}$ og altsaa ikke beregnes i rede Sølvs, men i Rigsbankrepræsentativer, efter samme Coursforhold, som disse af Finantserne udbetales. Den anden Halvdeel af Varepartierne bortsælges derefter ved offentlig Auction i Rigsbankrepræsentativer, uden al Toldafgift, og Netto-Provenuet heraf, saavel som af den efter det foregaaende fra Finantserne udbetalte Sum i Rigsbankrepræsentativer tilfalder da Opbringeren, uden at nogen videre Deel deraf indbetales til Forrentning i Hs. Majestæts Kasse.

3) Fra ovenanførte Bestemmelser skal dog Undtagelse finde Sted, i Henseende til grove uldne Klædevarer, Kaffe, Tobak og Brændeviin, som bortsælges i Norge, saaledes at det hele forhaanden værende Partie af disse Varesorter skal opaaabes og bortsælges alene i Rigsbankrepræsentativer, og af Provenuet beregnes Hs. Majestæt Kasse 25 Procent, istedet for de ellers anordnede Told- og Tarisafgifter, men de øvrige 75 Procent tilfalde Opbringerne.

4) De priisbømte Skibe og disses Inventarium maae bortsælges og behandles, som de under No. 1 nævnte Varer, mod at de anordnede Afgifter erlægges.

5) Disse Bestemmelser skulle anvendes saavel paa Priser, der ere condemnerede til Fordeel for Militaire,

litaire, som for private Kaperudrustninger, og bliver i første Tilfælde den Deel, der skal tilfalde Opbringerne, at behandle efter de gjeldende Bytte Love.

Hvilke allerhøieste Bestemmelser herved kundgjøres til alle Vedkommendes Efterretning og allerunderdanigste Efterlevelse.

Det kongl. danske Cancellie, den 29de Sept. 1813.

Slutningen af Placaten angaaende Straffebestemmelser for Forbrydelser, som forøves i Tugt-, Rask- og Forbedringshuset i Kjøbenhavn, m. v.

(See forrige No.)

§. 8. Naar Fangerne gjøre sig skyldige i Volds-gjerninger imod hinanden indbyrdes, eller i andre Forseelser, hvorfor de almindelige Love paabyde Bøder, skulle de, forsaavidt de Bøder, som efter disse Love erlægges, ei ville overstige 100 Rbdtr. Sølværdie, istedet herfor, ansees med en forholdsmæssig Grad af de i §. 4 beværnte Straffe; men, naar Forseelsen, efter de almindelige Love, kunde paadrage høiere Bøder, maa dertil føies Forlængelse af den Straffetid, hvori Fangen er inddømt, een Dag for hver Mark Mulcten overstiger bemældte Sum, eller, hvis det er en Livsfange, Skjerpelse i Straffearbeidet paa en forholdsmæssig Tid.

§. 9. Naar en Fange udøver Fornærmelser imod dem, som i Stiftelsen have at befale, bør slige Fornær-

nærmelser altid ansees at være ubøvede i Anledning af de, den Fornærmende paaliggende, Forretninger og strængeligen straffes efter Analogien af de Love, som hjemse offentlige Betjenter en fortrinlig Sikkerhed under Udvøvelsen af deres Kald.

§. 10. Naar en Fange gjør sig skyldig i saadanne Voldsomheder mod sine Foresatte, at de, enten med Hensyn til Rødsfabet, hvormed de ere forøvede, eller, formedelsf andre dermed forbundne Omstændigheder, kunne ansees at medføre Livsfare for den Fornærmede, bør den Skyldige, endstjønt hiins Død ikke virkeligt foraarsages, eller bestemt har været tilfigtet, dog have sit Liv forbrudt.

§. 11. Ligeledes skal Livsstraf finde Sted, naar flere Fanger have sammenrottet sig, for at udøve eller tilveiebringe et voldeligt Angreb paa deres Foresatte og det uagtet den virkelige Udvøvelse af den aftalte Vold forebygges.

§. 12. Simpel Desertion ansees med en forholdsmaessig Grad af de udi §. 4. omhandlede Legems Revselsler. Sammenrotte flere sig for at undvige, maa dertil foies Forlængelse i Straffetiden fra 6 Maanedet til 2 Aar, eller, hvor Saadant er uanvendeligt, passende Skjerpelse i Straffe-Arbeidet, saaledes, at det ved Straffens Bestemmelse, foruden andre Omstændigheder, bør komme i Betragtning, om Forbrydelsen er bleven fuldbyrdet eller hindret.

§. 13. Naar Fanger, som have forbrudt Friheden for Livstid, gjøre sig skyldige i Misgjerninger, som, efter de almindelige Love, straffes med offentlig Arbeide, bør de under §. 4. benævnte Straffe træde istedet derfor, og hvor de, efter Forbrydelsens Grad, findes utilstrækkelige, kan dertil søies Straffe-Arbeidets forholdsmæssige Skjerpelse.

§. 14. Udover Fornærmelser imod nogen af Stiftelsens Embedsmænd eller Betjente af Personer, som ere udgaaede af Straffeanstalten, skal det formodes, at slige Overfald er skeet for at hæve sig paa Betjenterne, med Hensyn paa den af disse efter deres Stilling udøvede Myndighed, og den Skyldige skal, paa Grund deraf, ansees efter de under §§. 9 til 11, fastsatte Straffebud, med mindre hiin Formodning ved Sagens Omstændigheder gjendrives.

§. 15. Stiftelsens Embedsmænd og Betjente skulle, endog i de Tilfælde, der omhandles i §§. 9, 10, 11 og 14, ansees som aldeles lovfaste Vidner, forsaavidt ellers ingen særdeles Grund maatte tale imod deres edelige Forklarings Troeværdighed.

Hvor der blot er Spørgsmaal om de i §. 4. benævnte Straffe, skal en saadan Betjents eenlige Vidnesbyrd være nok for at fælde den Paagjældende, naar det tillige understøttes af Sagens Omstændigheder.

Det paaligger i øvrigt saavel Betjentenes Forsatte som vedkommende Retspersoner noie at vaage over, at Betjenterne ikke misbruge den Tillid, der saaledes vises deres Vidnesbyrd.

§. 16. Med særdeles Hensyn til at betrygge Stiftelsens Embedsmænd og Betjente imod de i §. 14 omhandlede Fornærmelser, ere de bemyndigede til at bære en Uniform, bestaaende af bruun Kjole med grøn Krave og Opflag med Distinction af Sølvtræbser af forskjellig Brede, graae Beenklæder og trekantet Hat.

Givet paa Vort Kongelige Slot Frederiksberg,
den 31te August 1813.

Under Vort Kongelige Haand og Seigl.

FREDERIK R.

(L. S.)

Kaas.

Cold. Bülow. Monrad. Örfsted. Berner. Lassen.

Placat for Christiania.

Vi Frederik den Sjette, af Guds Naade Konge til Danmark og Norge ic., gjøre vitterligt, at Vi, i Henseende til Assurancens Omsættelse fra dansk Courant til Rigsbankpenge for de Bygninger i Christiania, som ikke ere indlemmede under den almindelige Brandforsikkring for Norges Kjøbstæder, have fundet for godt at fastsætte, som følger.

§. 1. Assurancens Bestemmelse i Rigsbankpenge Solværdie skal interimistisk skee, ved at omsætte alle paa Burderinger, der ere ældre end 11te September 1807, grundede Assurancer i dansk Courant, Daler for Daler, med et Tillæg af 60 Procent, og de i Medhold af senere Taxationer tegnede Assurancer,
efter

efter det ved Forordningen af 5te Januarii d. A., og den samme tilføiede Tabel Lit. B, bestemte Omskrivningsforhold, ligeledes med Tillæg af $\frac{3}{2}$ Deel af den omskrevne Sum. Imidlertid forbeholdes det saavel Eierne, som Assurance-Bestyrrelsen, naar nogen af dem skulde troe sig broscholden ved denne Ansættelse, at forlange lovlig Omtaxering; dog at denne Begjæring skeer inden 2 Maanedar fra denne Anordnings Kundgjørelse. Da foranstødt Omsætning skal ansees at være traadt i Kraft med 1ste Januarii d. A., saa skulde og Erstatningerne for de efter denne Tidspunkt forefaldne Brandskader (hvis saadanne have fundet Sted), i Overeensstemmelse dermed beregnes og udbetales i Rigsbankpenge Sølvsørdie.

§. 2. Til Assurancens rigtigere og mere lige Bestemmelse for Fremtiden skal strax foretages Omtaxation af de Bygninger, som ere forsikrede efter Taxationer, iværksatte efter 10de Sept. 1807.

§. 3. Ved forømmældte Omtaxationer (§§. 1 og 2) ansættes Bygningerne til deres rette Værdie i dansk Courant, efter de gjældende Priser paa Bygnings-Materialier og Arbejdslønnen for 11 Septbr. 1807, hvorefter Summen med 60 Procent Tillæg gaaer over til Rigsbankpenge Sølvsørdie.

§. 4. Den Huus- eller Gaardeier, som vil benytte sig af den ham i §. 1 hjemlede Ret til at forlange lovlig Omtaxation, bør udrede de fulde med Forretningen forbundne Omkostninger; men, hvor Omtaxering=

taxeringen enten ifølge §. 2 er nødvendig eller forlanges fra Brandforsikringens Side, skulle de Mænd, hvis Pligt det er at foretage eller overvære Dmudsberingen, ikkun nyde halv Betaling, imod hvad der ellers er bestemt for saadan Forretning.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet paa Vort Slot Frederiksberg, den 28de Septbr. 1813.

Under Vor Kongelige Haand og Seigl.

FREDERIK R.

(L. S.)

Kaas.

Cold. Bülow. Monrad. Örsted. Berner. Lassen.

Placat for begge Riger.

Hs. Majestæt Kongen har, under 25de d. M., allernaadigst behaget at resolve saaledes. Vi ville allernaadigst have den ved Forordningen af 20de Februar 1789 §. 4 fastsatte Straf for kvalificeret Tyverie extendet til dem, som forsætliggen borttage noget af, hvad som forsendes med Posterne i Vore Riger, være sig Penge eller andet, imedens Samme er under Postvæsenets Ansvar. Denne allerhøjeste Resolution kundgjøres herved til alle Vedkommendes Efterretning.

Det kongl. danske Cancellie, den 28de Sept. 1813.

Ved

Ved Reskript til Kjøbenhavns Magistrat af 28de Septbr. d. A. er det fastsat, at den Korndragerne i Kjøbenhavn ved Placaten af 30te Jan. d. A. bestemte Betaling for hver Tønde Korn, de bære, maa forhoies til $1\frac{1}{2}$ Rbbl. Solværdie.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 17 Sept. er Cand. Pharm. P. H. Monrad meddeelt Bevilling som Apotheker i Bergen. Den 22de Cand. juris N. Sunde udnævnt til Prokurator ved alle Over- og Underretter i Christiansands Stift. Den 28de personal Kapellan A. Wiberøe til Sognepræst for Selboe Præstegjæld i Trondhjems Stift.

Under det Slesvigholstenske Cancellie: Den 15de Sept. er Cand. Theol. P. Bøhsen confirmeret som valgt Diaconus til Langenhorn, i Bredsted Amt. Den 22de Huusfoged i Lønder Amt, Kapitain A. N. de Fontenay, til virkelig Justitsraad; supernumerair Secretair ved den holstenske Overret, Cancellies Secretair J. B. Eufemuhl, til virkelig og femte Secretair ved bemældte Overret. Den 25de Over- og Landrets-Advocat J. P. Hopp i Slesvig meddeelt Tilladelse at øve Notariatsforretninger i Hertugdømmene. Den 28de Cand. Theol. H. Møller og N. Gode udnævnte, den første til Præst i Nordmarsch og den anden til Præst paa Mland under Husums Provstie.